

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 4866 100

KLASA: UP/I 612-07/13-60/48

URBROJ: 517-07-1-1-2-13-5

Zagreb, 14. studenog 2013.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode temeljem članka 30. st. 5. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/2013) u svezi s člankom 18. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine br. 150/2011, 22/2012, 39/2013), a povodom zahtjeva Hrvatskih voda, VGO za srednju i donju Savu iz Zagreba, Vukovarska 220, za provedbom Ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu. izdaje

RJEŠENJE

da je za planirani zahvat izgradnje retencije Miletinac, brane s pratećim građevinama na području Bjelovarsko-bilogorske i Virovitičko-podravske županije, **obvezno provesti Glavnu ocjenu.**

Obrazloženje

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode zaprimilo je 15. listopada 2013. godine zahtjev Hrvatskih voda, VGO za srednju i donju Savu iz Zagreba, Vukovarska 220, za provedbu Ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu za izgradnju retencije Miletinac, brane s pratećim građevinama na području Bjelovarsko-bilogorske i Virovitičko-podravske županije.

Ministarstvo je 21. listopada 2013. zatražilo stručno mišljenje Državnog zavoda za zaštitu prirode. Uvidom u Elaborat prethodne ocjene (Elektroprojekt d.d., 2013.) te temeljem stručnog mišljenja Državnog zavoda za zaštitu prirode (KLASA: 612-07/13-29/232; URBROJ: 366-07-3-13-3) od 12. studenog 2013., Ministarstvo je utvrdilo slijedeće:

Predmetnim zahvatom planira se graditi retencija u uzvodnom dijelu doline rječice Ilove između naselja Mali Miletinac, Dijakovac i Removac. Osnovni cilj predmetnog zahvata je zaštita nizvodnog područja od poplava koje povremeno nastupaju u vrijeme intenzivnih oborina. Retencija je površine 3.1 km², ukupnog volumena 12.500.000 m³, s kotom uspora 156,60 m n. m., kod pojave 1000 godišnjeg vodnog vala. Dužina kod očekivanog maksimalnog plavljenja bila bi oko 4.8 km, a širina varira između 150 m i 1000 m, odnosno prosječno oko 650 m. Temeljni ispust je osnovni evakuacijski objekt retencije koji služi za regulaciju vodnih valova 1000 godišnjeg povratnog perioda kroz retenciju. Protok kroz temeljni ispust regulira se glavnim zatvaračem na izlazu cijevi. Predviđeno je da zatvarač bude potpuno otvoren cijelo vrijeme čime se osigurava prirodni tok Ilove tijekom najvećeg dijela godine, osim za vrijeme velikih voda. Najveći dio vremena retencijski prostor će biti suh. Zbog reguliranja i prelaganja korita Ilove u svrhu dovođenja voda u ulaznu građevinu temeljnog ispusta potrebno je regulirati 300 m korita Ilove na području neposredno prije brane, te u toj zoni izmještanje korita 350 m potoka Šupljike u desnom zaobalju i 300 m neimenovanog potoka u lijevom zaobalju.

Prema Uredbi o ekološkoj mreži (Narodne novine broj 124/13) koja je stupila na snagu 17. listopada 2013., planirani zahvat nalazi se unutar Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove *HR2001216 Ilova* (temeljem Direktive o staništima 92/43/EEC). Nizvodno od planiranog zahvata nalaze se Područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove *HR2001293 Livade kod Grubišnog Polja*, *HR2000437 Ribnjaci Končanica* i *HR2000438 Ribnjaci Poljana*, *HR2000416 Lonjsko polje* te Područja očuvanja značajnog za ptice *HR1000010 Poilovlje s ribnjacima* i *HR1000004 Donja Posavina* (temeljem Direktive o pticama 2009/147/EZ).

Područje ekološke mreže ***HR2001293 Livade kod Grubišnog Polja*** uključeno je u mrežu radi zaštite više vrsta leptira: močvarna riđa (*Euphydryas aurinia*) (2-15% populacije RH), danja medonjica (*Euplagia quadripunctaria**) (2-15% populacije RH) i kiseličin vatreni plavac (*Lycena dispar*) (2-15% populacije RH) te zaštite staništa Travnjaci beskoljenke (*Molinion caeruleae*) (Natura kod 6410). Uže područje Grubišnopoljske Bilogore - oko 40 ha livada košanica posebno je značajno za ove leptire. Staništa močvarne riđe su vlažne vapnenačke otvorene livade. Područje livada oko Grubišnog polja je ugroženo zbog kanaliziranja i čišćenja potoka i kanala te isušivanja livada. Istraživanja su pokazala da je vrsta izuzetno osjetljiva i na minimalne promjene stanja u okolišu i da svaka promjena kvalitete staništa utječe na njezine metapopulacije. Staništa kiseličinog crvenka su nizinske vlažne livade i močvarni rubovi rijeka, kanala, potoka i jezera, kao i niži dijelovi gorskih dolina. S obzirom da je vrsta vezana uz vlažna livadna staništa, svako reguliranje vodotoka može imati utjecaja na njen opstanak.

Elaborat nije prepoznao utjecaje na ovo područje ekološke mreže navodeći da se negativni utjecaji mogu isključiti zbog udaljenosti najbližeg dijela zahvata od ovog područja, koja iznosi oko 3,6 km. **Međutim, značajan negativan utjecaj na ciljne vrste, odnosno njihova staništa te na ciljni stanišni tip proizlazi iz same svrhe retencije, a to je sprečavanje plavljenja više desetaka kilometara dugog prostora ilovske depresije nizvodno od Miletinca i Dijakovca.**

Elaboratom je procijenjeno da predmetni zahvat zauzima kod očekivanog maksimalnog plavljenja 5,25% ukupne duljine rijeke Ilove. Ciljne vrste području ekološke mreže ***HR2001216 Ilova*** su crveni mukač (*Bombina bombina*) (<2% populacije RH), dabar (*Castor fiber*) (2-15% populacije RH), dunavska paklara (*Eudontomyzon vladykovi*) (<2% populacije RH), vidra (*Lutra lutra*), gavčica (*Rhodeus amarus*) (<2% populacije RH), zlatni vijun (*Sabanejewia balcanica*) (<2% populacije RH).

Elaborat je naveo da je dunavska paklara srednje migratorna vrsta koja preferira hladnu vodu pa se može pretpostaviti da naseljava gornji dio toka rijeke Ilove. Također, elaborat je naveo da obzirom da će sustav biti otvoren čitavo vrijeme čime se osigurava prirodni tok vodotoka Ilova, osim za vrijeme velikih voda kada će se formirati retencijski prostor te će protok kroz kanal temeljnog ispusta iznositi oko 10 m³/s, omogućiti će se nesmetan prolaz riba i svih ostalih vrsta područja *HR2001216 Ilova*. Međutim, Elaborat nije sagledao utjecaj izvedbe temeljnog ispusta koji na svom početnom i završnom dijelu ima 2 m okomite visinske razlike između taložnice i ulaznog dijela; taložnice i dovodnog korita, te slapišta i korita vodotoka. Također, na ulazu u temeljni ispust projektirana je rešetka koja ima razmak između šipaka 5 cm (nacrti iz Idejnog projekta – Građevinskog projekta Retencija Miletinac, Elektroprojekt d.d., 15. rujna 2012., dostavljenog za potrebe očitovanja o usklađenosti zahvata s uvjetima zaštite prirode i s direktivama Europske unije 92/43/EEC i 79/409/EEZ EU). Za pridnene vrste kao što su paklara i zlatni vijun visinska razlika od 2 m predstavlja značajnu prepreku, a rešetka onemogućava prolaz većim vrstama. Prema tome, izvedbom planirane retencije **doći**

će do fragmentacije staništa, odnosno onemogućiti će se komunikacija ribljih vrsta uzvodnog i nizvodnog dijela Ilove, što će vremenom dovesti do izolacije pojedinih populacija riba, a radi rešetke utjecaj je moguć i na ostale ciljne vrste - vidru i dabra. Nadalje, Elaborat nije sagledao **utjecaj regulacije dijela Ilove (300 m) i uzvodnih pritoka** za potrebe retencije, čime će se dodatno negativno utjecati na pojedine ciljne vrste ovog područja.

Vezano uz utjecaj na **HR1000010 Poilovlje s ribnjacima**, Elaborat je procijenio da je ovo područje ekološke mreže dovoljno udaljeno od područja zahvata (oko 5.7 km) da zahvat ne bi imao značajan utjecaj na njega. Međutim, Elaborat nije sagledao utjecaje promjene vodnog režima na ciljne vrste ptica navedenog područja ekološke mreže te potencijalno i na ostala nizvodnija područja ekološke mreže čije vrste i staništa ovise o vodnom režimu (*HR2000437 Ribnjaci Končanica, HR2000438 Ribnjaci Poljana, HR2000416 Lonjsko polje, HR1000004 Donja Posavina*).

Zaključno, Elaborat nije sagledao utjecaje koji proizlaze iz same svrhe zahvata, a to je prestanak plavljenja nizvodnih područja, odnosno utjecaj na vlažna staništa (vlažne livade) i vrste (osobito leptire, vodozemce i ptice) koje su o njima ovisne, kao ni utjecaj na riblje vrste u Ilovi koji će nastati uslijed prekida komunikacije uzvodnog i nizvodnog dijela Ilove i regulacijom Ilove. Mjerama zaštite okoliša propisanim kroz Rješenje o prihvatljivosti zahvata od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (Klasa: UP/I 351-03/07-02/169, Urbroj: 531-08-1-1-2-15-08-8 od 14. srpnja 2008.) ne ublažavaju se navedeni utjecaji.

Obzirom da se prethodnom ocjenom ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode nalazi da je **potrebno provesti postupak Glavne ocjene zahvata** za predmetni zahvat.

Upravna pristojba na ovo Rješenje plaćena je u iznosu od 70.00 kn u državnim biljezima prema tarifnom broju 1 i 2 Zakona o upravnim pristojbama te poništena (Narodne novine, br. 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/2000, 116/2000, 163/2003, 17/2004, 110/2004, 414/2004, 150/2005, 153/2005, 129/2006, 117/2007, 25/2008, 60/2008, 20/2010, 126/2011, 112/2012, 19/2013, 39/2013, 80/2013).

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Hrvatske vode, VGO za srednju i donju Savu, Vukovarska 220, Zagreb
2. Državni zavod za zaštitu prirode, Mažuranića 5, Zagreb
3. Uprava za zaštitu okoliša i održivi razvoj, ovdje
4. Uprava za inspeksijske poslove, ovdje
5. U spis predmeta